

Gdańsk
AK gr. "Wybrzeże"
Swieczkowski Zygmunt
ps. "Jonny" "A-24"
przebr. masw. Szwarec Zygmunt

M: 1515/2417 Pom.

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI

Świecickowski Zygmunt
D. Nr. 1515/2417 Pom.
Gdańskie ASK

I/1. Relacja k. 3 s. 1-3

I/2. Dokumenty (sensu ścisłego) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 6

VI. Fotografie

brak.

1/11. Delacja Zygmunta Świecowskiego

- Arch. Muzeum Stutthof, Delacja,

t. XXVII, s. 11-13, kserokop. mpisu k. 3 s. 1-3

Relacja Zygmunta Świeczkowskiego.

Zygmunt Świeczkowski mieszkał przed wojną na terenie Wolnego Miasta Gdańska. Był członkiem Związku Harcerstwa Polskiego i Związku Polaków-Gmina Polska. Z II Oddziałem przed wojną nie miał kontaktu. Po wybuchu wojny 2.09.39 r. w Czerniewie, gdzie mieszkał został aresztowany - przebywał w Szkole w Fruszczu przez 3 tygodnie. Zwolniono go w końcu października 1939 r., a następnie wysiedlono w siedleckie. W domu Świeczkowskiego Jana - brata - harcmistrza w Gdańsku odbywały się zebrania członków Związku Polaków /miało to miejsce przed wojną/. Brat później był w obozie Stutthof.

W 1940 r. Z.Świeczkowski przez znajomego oficera lotnictwa /M./ zetknął się z konspiracją. Było to w Osicach - gdzie mieszkał. Oficer ten zawiązał go do Warszawy i gdzieś koło Placu Karcelaka złożył w 1940 r. przysięgę. Otrzymał fałszywe dokumenty na nazwisko Zygmunt Szwarc. Wybrał sobie pseudonim "Jonny", a konspiracja nadała mu kryptonim "A-21". Z.Świeczkowski już jako Z.Szwarc uzyskał pracę przez Arbeitsamt w Stoczni Gdańskiej - wyjechał więc na Pomorze. Z Gdańska trafił do Berlina, gdzie w zakładach Siemens'a przeszedł przeszkolenie w zakresie montażu części łodzi podwodnych.

W 1941 r. przyjechał do Warszawy. Tam spotkał się z oficerem o pseudonimie "Grot" /nie Rowecki/. Mówił on, aby Z.Świeczkowski nigdy do niczego się nie przyznawał. Z.Świeczkowski udał się po raz drugi do Gdańska. Nawiązał tam kontakt z Maksymilianem Rossą przez Tadeusza Duszyńskiego. T.Duszyński pracował w stoczni i w Tczewie zapoznał ich. Z.Świeczkowski w Tczewie miał koleżankę. T.Duszyński był zaangażowany w podziemiu - potem został wcielony do Wehrmachtu. M.Rossa

był już w konspiracji.

Z.Świeczkowski nie znał G.Perengowskiego - poznali się po wojnie.

Zadania Z.Świeczkowskiego: produkcja niemieckiego przemysłu zbrojeniowego, tonaż, kto co produkuje, dostarcza aparaty podsłuchowe do łodzi podwodnych, peryskopy. Przez komórkę miał kontakt z Bydgoszczą. Jeździł też do Berlina i Hamburga. Przeszedł przeszkolenie w Hamburgu w zakładach Blum und Voss w tym samym zakresie, tylko, że nowocześniejsze. Kurs trwał trzy miesiące. Z.Świeczkowski był także we Francji w Sant Nazer - skierowany przez stocznię. Tam Niemcy mieli bunkry wypadowe - gdzie stacjonowały łodzie podwodne. W Berlinie był jeszcze raz na przeszkoleniu.

Z.Świeczkowski posiadał kontakt z Andrzejewskim z Bydgoszczy. Adres i nazwisko znał tylko W.Rossa /Z.Świeczkowskiego/. Po meldunku do W.Rossy do Tczewa i do Bydgoszczy do Stefana Kawrzczyńskiego jeździła kurierka z Warszawy. Przyjeżdżała ona kilkakrotnie. W.Rossa mówił, że sieć wywiadu dociera do Szczecina i Elbląga. Wielu też ludzi w Berlinie i Prólewcu. W Tczewie był Maksymilian Laufer. Tuż przed aresztowaniem spodziewali się kurierki.

Z.Świeczkowski mieszkał w Gdańsku na Zielonym Trójkacie Nr 27.

W 1942 r. wykupił za 40.000 marek plan łodzi podwodnej. Pieniądze dał mu W.Rossa, który otrzymał je z Warszawy. Załatwiał tę sprawę z Z.Świeczkowski/ z niemieckimi komunistami. Plan wypożyczono i po zrobieniu zdjęć zwrócono /po 8 dniach/. Był to plan 500 tonowej łodzi z 4-ma wyrzutniami z przodu i z 1 w tyłu. Załoga liczyła 34 osoby.

W Gdańsku pracował w II Oddziale Romuald Przyżowski.
Obserwował ruchy wojsk.

W dniu 23 września 1943 r. Z.Świeczkowski został aresztowany. Zawieziono go na Neugarten w Gdańsku. Przesłuchiwały - 3 osoby. Wszystkiego się wypierał. Mówiono mu, że w Gdańsku miał kontakt z Intelligence Service. Pytano go w Gdańsku o Zdrojewskiego, Kamińskiego. Później po 3-ch dniach znalazł się w Gdyni na Kamiennej Górze, gdzie zobaczył na korytarzu M. Rossę - tłumaczył mu, że był bardzo bity, więc powiedział jego nazwisko. Z.Świeczkowskiego prowadzono przez szeregi ludzi aresztowanych za przynależność do TOE "Gryf Pomorski". Następnie zawieziono go do Inowrocławia - razem z M. Rossą. Z Bydgoszczy wzięto Mariana Kowalskiego z Chojnic - kolejarz - informował o ruchach transportów. Śledztwo prowadził oficer SS Schmidt-Baltruszech - chodził po cywilnemu - raz go widział w mundurze. Mówił, że polska siatka wywiadowcza jest rozszyfrowana. W końcu maja 1944 r. osadzono go w obozie Mauthausen. W Inowrocławiu Baltruszech zabił jakiegoś oficera z II Oddziału. Chodził ten oficer co drugi dzień na przesłuchania w kocu narzuconym na głowę. Był z nimi - miał 36-38 lat, Mówił, że jest z "dwójki" z Warszawy - roznosił jedzenie. Był kropy, ciemny, lekko łysawy. Z.Świeczkowski widział jego trupa.

Baltruszech - Schmidt

Kobiety z siatki osadzono w Ravensbrück, ich w Mauthausen, 2-ch do Ischau. M. Rossa i policmajster Czesław Grabiec pozostali w Inowrocławiu. Mieli francuskie książki - czy chciano ich przerzucić do Francji? Uciekli podczas ewakuacji Inowrocławia.

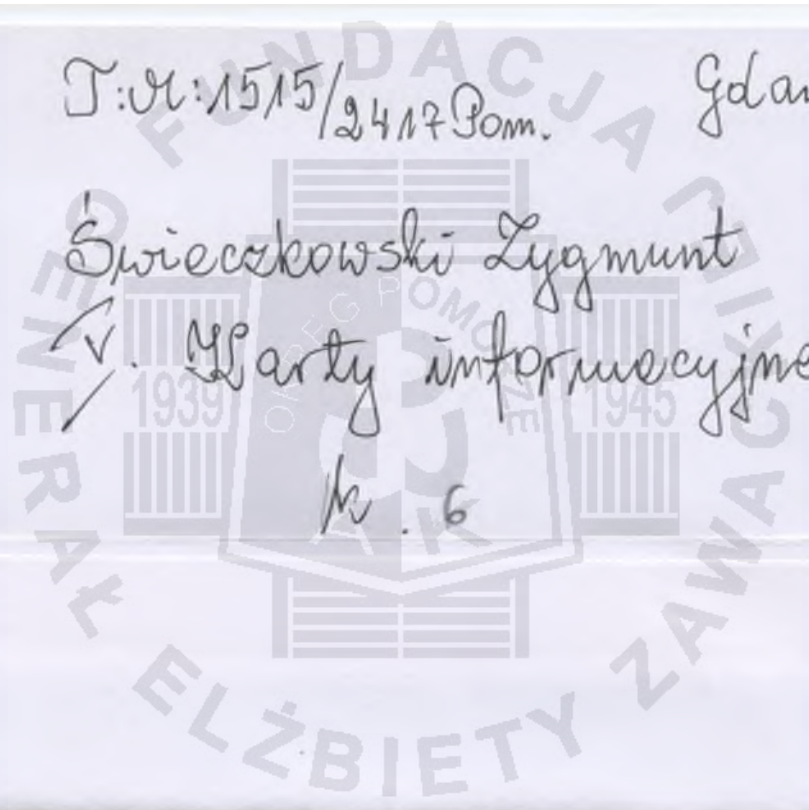
M. Rossę aresztowano, jak chwycili Furiera Kalinowskiego - jadącego do Bydgoszczy. Baltruszech aresztował Rossę i Wawrzyńczaka.

T:U:1515/2417 Pom. Gdansk

Swieczkowski Zygmunt

✓ Party informacyjne

№ 6

Świerzkowski Zygmunt

Gdańsk 1,
gr. "Wybrzeże"
17K

Należał do rzeszy grupy
kierowanej przez studenta Maksy-
milianę Rosse z Szewa razem z
Miradnowskim, Tadeuszem Duszyńskim,
Felixem Aweza, Leonem Wetmińskim.
- grupa była jedną z grup młodości
gr. "Wybrzeże" którą kierował Gerard
Deregowski
zob. Męclewski A., Neutgarten 27, s. 359
W. XI'09

Gdańsk
DŁZ-AK 2

ŚWIECZKOWSKI Z. ps. "A-24"

Był inżynierem grupy uzbrojonej. Podlegał M.
Rossie ("Max").

B. Chmurański, A. Gosiński, Dyrnik..., Stutkopf.
Gen. Mus., 1985/6, s. 16.
MUW-35

Gdańsk
DNL 4

Sniaczkowski Zygmunt ps. „Janina” z Gdańska
wizyty do wyjazdu dolekonierzy „Hybrydy”
Imier Maksymilianowa Rossa.

T. Jesowski, Powroty wch. spom. „Folty”, 19.04.1975r.
s. 3

MSK/94

a Świecicki Zygmunt
"A-22", "Johnny"

Gdansk. 5
176
gr. "Wybrzeże"

Agent wys. morskiego - grupa
gdaniska.

zob. Derengowski Gerard, Nr: 228/887 Pom.
2. P/1 - Tese

h/8. X1'03

a 'Swieszkowski Zygmunt

Sobolewski 6
7K
op. "Wybawienie"

wizjii Mauthoussen.

zob. Amolrajewski Włodzimierz,
T: VI: 15 16 / 24 18 Tom. 2. 1 / 1
- Bydgoszcz.

4/8, XI'09